

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОПОРЦІЙНОЇ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ ПІД ЧАС ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ 2006 РОКУ В УКРАЇНІ

Тарасенко М. В., студентка групи Юм.62

Виборчі системи в Україні, які застосовуються при формуванні органів державної влади та органів місцевого самоврядування не в повній мірі забезпечують реалізацію виборчого права, так як на сьогодні в законодавстві щодо виборів існують прогалини, які необхідно ліквідувати. Тому актуальність теми не викликає сумніву.

Метою роботи є оцінка пропорційної виборчої системи України на реалізацію виборчого права суб'єктів та шляхів вдосконалення законодавства, яке регламентує виборчий процес.

Завданням є проаналізувати позитивні та негативні аспекти впливу виборчої системи України на реалізацію виборчого права громадян під час парламентських виборів у 2006 році, загальні засади та особливості виборчого законодавства України, правове забезпечення реалізації виборчих прав громадян.

Основою теорії і практики виборів, які забезпечують політичне представництво народу, є поняття виборчого права. Як відомо, це поняття має два значення. По-перше, це сукупність правових норм, які регулюють порядок організації і проведення виборів. По-друге, це право індивіда (громадянина), котрий має статус виборця або статус кандидата на виборну посаду, на участь у виборах. Відмінності у статусах виборця і кандидата на виборну посаду є між правом голосу на виборах, яке визначається як активне виборче право, і правом балотуватися на виборах, або пасивним виборчим правом [1].

Сьогодні принцип загального і рівного виборчого права має універсальне значення для організації і проведення насамперед прямих виборів. Загальність і рівність виборчого права іноді ставиться під сумнів у зв'язку з певними особливостями виборчих систем.

Для проведення парламентських виборів Верховною Радою України 25 березня 2004 року був прийнятий новий Закон України «Про вибори народних депутатів України», до якого вніслися низка змін. А саме:

1. коректування порядку утворення дільничних виборчих комісій;
2. визначення переліку підстав, з яких можна визнати недійсним голосування на окремій виборчій дільниці;
3. визначення статусу відкріпного посвідчення як документа суворої звітності.

Ключовим етапом у реалізації громадянами свого пасивного виборчого права є висунування й реєстрація кандидатів у народні депутати. В Україні на цих парламентських виборах вони могли бути висунуті від політичних сил. Саме цей момент, слід відзначити, як звуження прав громадян, оскільки незалежні кандидати, що не належать до жодної партії або блоку, не могли балотуватися.

Крім того, проаналізувавши чинне законодавство, ми дійшли висновку, що воно не в повній мірі забезпечує реалізацію виборчого права громадян. Отже, ми вважаємо, за необхідне запропонувати ряд заходів, які спрямовані на подолання цих проблем. А саме:

1. створення загальнодержавного реєстру виборців.
2. запровадження у вищих навчальних закладах юридичного профілю спеціальні навчальні курси «Виборче право України».
3. відмова від ручного перераховування бюлетенів (застосування електронних технологій)

Окрім того, у законодавстві варто передбачити і серйозну відповідальність за недотримання партіями виборчого законодавства, щоб не повторилася, зокрема, така екстремальна ситуація з формуванням виборчих комісій [3].

Також, для вдосконалення виборчої системи і виборчого права необхідно провести систематизацію й кодифікацію виборчого права з позицій потреб та інтересів усього суспільства і держави, а не з позицій інтересів деяких політичних партій чи соціальних груп тощо. Необхідно також піднімати демократичну і політичну культуру виборчого процесу, а ще більше - культуру й відповідальність інститутів представницьких форм демократії, які досить часто забувають, для чого їх обрали і хто обирав.

Отже, всі вказані недоліки потребують системного вивчення та корегування.

Список використаних джерел

1. Шаповал Т. До поняття виборчого права індивіда. // *Вибори та демократія*.-2005.-№2(4).-с.23-24.
2. Рабінець М. Законодавче забезпечення виборів та референдумів в Україні // *Юридичний вісник України*. –2007. -№1. –с.6-7.
3. Складова Н. Формування та використання коштів виборчих фондів політичних партій, виборчих блоків політичних партій-суб'єктів виборчого процесу з виборів народних депутатів України 26 березня 2006 року. // *Вибори та демократія*.-2006.-№2(8).-с.11-20.
4. Федоренко В. Виборче право і виборчий процес.// *Вибори та демократія*.-2007.-№4(14).-с.18-23.

Валенкевич Л. П., к. екон. н., доцент